

Від головного редактора

Свобода і Єдність

У 25-ту річницю величної події — проголошення Незалежності України — я згадую німецький лозунг “Freiheit und Einheit” (“Свобода і Єдність”), присвячений 25-річчю Німецької єдності. Між цими ювілеями є аналогії та різкі відмінності.

Як стверджують німецькі експерти, основним досягненням Німеччини в прагненні до єдності сходу і заходу країни є факт остаточного руйнування “стіни в головах” людей цих двох частин німецької держави.

На жаль, ми в Україні не можемо поки що похвалитися таким досягненням. Пострадянські “стіни в головах” наших громадян ще досить міцні, і коли цей “мур” остаточно впаде, сказати важко. Нам лише варто приєднатися до слів *Івана Франка*: “*Лунайте цю скалу...*”

За останні роки й Україна, і світ ще раз переконалися в тому, хто є хто на планеті Земля, що простих рішень глобальних проблем людства не буває, і що за незалежність і справедливість будь-якої держави необхідно постійно боротися. Україна впродовж століть воювала за свою незалежність з різними агресорами і сьогодні продовжує воювати з північно-східним сусідом за свою єдність. Водночас, наша держава намагається здійснювати радикальні реформи державного та економічного життя.

На цьому етапі нашої історії досить чітко проявляються два різні підходи до оцінки сьогоденної ситуації в Україні.

Одні вважають, що ми багато зробили за такий короткий в історичному вимірі час та, головне, — зберегли незалежну українську державу. Інші всім незадоволені — і держави як такої, немає, і рівень життя з кожним роком знижується. На мою думку, **і перші, і другі дуже швидко забули всі “принади” (для більшості громадян України) радянського способу життя. Забули про свою персональну відповідальність кожного з нас за долю держави.**

У подоланні цих розбіжностей суспільної думки чільне місце належить культурі, освіті й науці. На жаль, повного розуміння цього твердження ні з боку вищих ешелонів влади нашої держави, ні з боку суспільства не спостерігається. Адже очевидно, що держава, яка думає про своє майбутнє, не має права забувати про ці сфери діяльності. Ставлення до розвитку освіти й науки, а також до культури в ширшому значенні є, було і буде мірилом ефективності влади, її ціннісних орієнтацій. Мусимо визнати, що за роки незалежності це ставлення ніколи не було визначальним у нашої вищої влади. Воно було або показовим, або негативним: зменшення втричі кількості науковців, скорочення у п’ять разів фінансування науки з державного бюджету, мізерна оплата праці освітян та науковців, відсутність інноваційної складової в економіці держави та інше.

Наведу приклад із власної практики. У 2000 році я підписував перші проекти технологічних парків України — ефективних наукоємних утворень. Згодом, 2006 року, діями тодішнього уряду технопарки фактично ліквідували. І сьогодні у держави немає механізму реалізації здобутків науково-технологічної сфери у розвиток України — ні у державному, ні у приватному секторі її економіки. Прості підрахунки показують, що такі дії призвели до втрати близько двох мільярдів гривень чистого прибутку. Без дієвого механізму підтримки науково-технічної сфери розвитку та, власне, і конкурентноспроможної держави не буде. Працюватимемо, як це сьогодні відбувається, здебільшого на інші держави, а молодь не бачитиме перспективи залучення до наукової діяльності.

Радий, що, нарешті, напередодні Дня Незалежності у промовах Президента України з’явилися певні оптимістичні обіцянки. Закликаю читачів “Світогляду” зберігати віру у світле майбутнє нашої держави. Вітаю працівників і читачів з десятию річницею від дня заснування журналу! Дякую вам за роботу і підтримку та сподіваюсь на подальшу співпрацю! ■